

Boardletter

Gemeente Gemert-Bakel

7 december 2023

Eindhoven

Aanbiedingsbrief

Gemeente Gemert-Bakel
t.a.v. het college
Ridderplein 10
5421 CV Gemert

Eindhoven, 7 december 2023

Betreft: **Boardletter boekjaar 2023**

Geachte leden van het college,

Hierbij bieden wij u de boardletter aan naar aanleiding van onze interim controle bij de Gemeente Gemert-Bakel.

Onze opdracht is het controleren van de jaarrekening op het aspect getrouwheid. In het kader van onze opdracht hebben wij een interim controle uitgevoerd, gericht op die processen binnen de gemeente die voor het financieel beheer belangrijk zijn. Op basis van de bevindingen uit de interim controle bepalen wij op welke aspecten wij onze jaarrekeningcontrole met name moeten richten en trekken wij conclusies over de kwaliteit van de processen.

Deze boardletter bevat de belangrijke bevindingen naar aanleiding van onze interim controle. Waar mogelijk doen wij aanbevelingen gericht op verdere verbetering van de betreffende processen en de interne beheersing.

Volledigheidshalve benadrukken wij dat de interim-controle is uitgevoerd in het kader van de controle van de jaarrekening 2023. Hierdoor is onze beoordeling en evaluatie van de processen beperkter dan wanneer wij een gerichte opdracht zouden uitvoeren om de effectiviteit en efficiëntie van de processen als zodanig te beoordelen.

De bevindingen in deze boardletter hebben wij op hoofdlijnen besproken met de controller, de senior medewerker P&C en de manager bedrijfsvoering.

Wij vertrouwen erop u middels onze rapportage voldoende geïnformeerd te hebben. Tot het geven van een nadere toelichting zijn wij uiteraard gaarne bereid.

Wij danken de medewerkers van de gemeente Gemert-Bakel voor de plezierige en constructieve samenwerking.

Met vriendelijke groet, namens ons hele team,

T.M.M. van Lierop RA MSc
Extern accountant

M.H.J. van Heeswijk RA MSc

Inhoudsopgave

1. Management samenvatting	4
2. Overzicht van interim bevindingen	6
3. Interim bevindingen	7
1. Invoering rechtmatigheidsverantwoording	7
2. Uitvoering verbijzonderde interne controle	8
3. Fiscale beheersing	9
4. Optimalisatie inkoopproces	10
5. Prestatieverklaringen / autorisatie facturen analyse	11
6. Subsidieproces	12
7. Bevoegdheden binnen het personeelsproces	13

4. Aandachtspunten jaarrekening	14
5. IT omgeving	16
Totaal aantal pagina's:	18

1. Management samenvatting

Inleiding

In deze rapportage hebben wij onze bevindingen naar aanleiding van de interim controle opgenomen. Wij beoordelen hierbij de relevante processen voor het financieel beheer. Bij de weergave van onze bevindingen maken we gebruik van de volgende procesindeling:

- **Algemeen en financieel afsluitproces**
- **Verbijzonderde interne controle**
- **Inkoop- en aanbesteding**
- **Crediteuren en betalen**
- **Personeel**
- **Uitgaande subsidiestromen**
- **IT omgeving**

De processen *verstrekking van uitkeringen, belastingen en Wmo en Jeugdhulp* zijn door de gemeente uitbesteed aan respectievelijk Senzer, BSOB en de Gemeenschappelijke Regeling Peelgemeenten (hierna GR Peelgemeenten). Over deze processen wordt door ons niet gerapporteerd in het kader van de interim controle.

Algemeen beeld

Op basis van onze werkzaamheden constateren wij in algemene zin dat de processen in opzet toereikend zijn ingericht voor een organisatie met de aard en omvang van de gemeente Gemert-Bakel. Wij hebben **geen significante tekortkomingen** in de interne beheersing geconstateerd, wel enkele aandachtspunten die voor het jaarrekeningtraject 2023 van belang zijn en/of die tot een verdere verbetering van de interne beheersing kunnen leiden.

Belangrijkste aandachtspunten interim controle en jaarrekeningcontrole

De belangrijkste aandachtsgedieden voor de gemeente Gemert-Bakel betreffen:

- In het afgelopen jaar zijn belangrijke stappen gezet in de doorontwikkeling van de **verbijzonderde interne controle**. Wij vinden dit een positieve ontwikkeling gezien dit (mede) van belang is om te komen tot een juiste rechtmatigheidsverantwoording. Wij hebben in dit kader nog een aantal adviezen gegeven.
- De **rechtmatigheidsverantwoording** moet over het huidige boekjaar voor het eerst worden toegevoegd aan de jaarrekening. De kaders en afspraken tussen het College en de raad zijn niet geheel duidelijk. Gemert-Bakel heeft hierin nog een aantal stappen te zetten.
- De waardering van de **grondexploitaties** mede naar aanleiding van een aanpassing van de nota grondbeleid. Dit geldt in het bijzonder voor de verliesgevende grondexploitaties en de meest risicovolle exploitaties (Gemert-Smartpark, Bakel-Neerakker en Elsendorp Keizersberg).
- De verwerking van de verschillende posities ten aanzien van de **Golfbaan Stippelberg**, vooral de inbaarheid van de verschillende vorderingen.

1. Management samenvatting

Planning van de jaarrekeningcontrole

Wij zullen onze controlewerkzaamheden aan de jaarrekening starten in **april 2024** en verwachten de jaarrekeningcontrole af te kunnen ronden **begin juni 2024**. Wij zullen u tijdig informeren over het verloop van de jaarrekeningcontrole. Na afloop van onze controle rapporteren wij onze bevindingen aan u in ons accountantsverslag. De mondelinge toelichting van onze bevindingen aan de commissie van financiën en bestuur staat gepland op **18 juni 2024**.

Een visueel overzicht van alle bevindingen is opgenomen in hoofdstuk 2 en een gedetailleerde uitwerking van de bevindingen vindt u terug in hoofdstuk 3. Hoofdstuk 4 bevat de aandachtsgebieden voor de jaarrekening controle van Gemert-Bakel. Ten aanzien van de IT omgeving zijn onze opmerkingen opgenomen in hoofdstuk 5.

2. Overzicht van interim bevindingen

Proces	Paragraaf	Bevinding	Prioriteitsstelling 2023	Prioriteitsstelling 2022
Algemeen	3.1	Invoering rechtmatigheidsverantwoording	Middel	In ontwikkeling
Verbijzonderde interne controle	3.2	Uitvoering verbijzonderde interne controle	Laag	Middel
Verbijzonderde interne controle	3.3	Fiscale beheersing	Middel	Laag
Inkoop en aanbesteding	3.4	Optimalisatie inkoopproces	Laag	Laag
Inkoop en aanbesteding	3.5	Prestatieverklaringen / autorisatie facturen analyse	Laag	Laag
Subsidie	3.6	Subsidieproces	Laag	-
Personeel	3.7	Bevoegdheden binnen het personeelsproces	Laag	-
Hoog	Het risico op materiele fouten in de jaarrekening is hoog en de bevinding dient voor aanvang van de jaarrekeningcontrole opgelost te worden.			
Middel	Het risico op materiele fouten in de jaarrekening is aanwezig. Het proces loopt niet optimaal en wij adviseren u de aanbeveling op te volgen.			
Laag	Het risico op materiele fouten in de jaarrekening is beperkt. Het proces loopt nagenoeg optimaal, echter voor een verdere optimalisatie adviseren wij u de aanbeveling op te volgen.			
Opgevolgd	De aanbeveling uit voorgaande jaren is in voldoende mate opgevolgd. Het risico op materiele fouten in de jaarrekening is zeer beperkt en het proces is verder geoptimaliseerd.			
Ontwikkeling	Deze aanbeveling ziet niet toe op risico's voor de jaarrekening maar betreft een toekomstige ontwikkeling.			

3.1 Invoering rechtmatigheidsverantwoording

Invoering rechtmatigheidsverantwoording		Prioriteitstelling	Middel
Algemeen	Bevinding		
	De rechtmatigheidsverantwoording moet over het huidig boekjaar voor het eerst worden toegevoegd aan de jaarrekening. Hiermee legt uw college van B&W expliciet verantwoording af over de financiële rechtmatigheid. Onze rol als accountant is om vast te stellen of de opgenomen rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening een getrouw beeld geeft. Om invulling te geven aan de vereisten rondom de rechtmatigheidsverantwoording (en daarmee te voldoen aan het BBV) is de financiële verordening van Gemert-Bakel aangepast. Deze is reeds door de raad vastgesteld op 14 juli 2022. Dit betekent dat de laatste aanpassingen op basis van de model verordening, die beschikbaar is gekomen in november 2022, niet zijn verwerkt. In dit kader merken wij het volgende op: • In de financiële verordening is de verantwoordingsgrens van 3% (voor fouten en onduidelijkheden) van de totale lasten opgenomen. De verantwoordingsgrens voor fouten is daarmee – binnen de wettelijke regels – verhoogd ten opzichte van vorige jaren. Ter verduidelijking, de verantwoordingsgrens was voorheen 1% voor fouten en 3% voor onzekerheden. • De vorm en inhoud van de toelichting in de paragraaf bedrijfsvoering is nog niet geheel duidelijk. • De exacte uitwerking rondom begrotingsrechtmatigheid is nog niet geheel duidelijk, bijvoorbeeld in welke gevallen overschrijdingen en ook onderschrijdingen worden aangemerkt als rechtmatigheidsafwijking. Dit hangt mede samen met de nieuwe voorschriften vanuit de kadernota rechtmatigheid. • Er is nog geen controleprotocol opgesteld waarin specifieke afspraken vastliggen tussen het college en de raad (zoals vorm en frequentie van rapportages). Door het college is wel een normenkader vastgesteld. Hierbij is het toetsingskader (welke normen moeten getoetst worden) voor de accountant opgenomen maar ontbreekt het toetsingskader voor het college. Wij adviseren ruimschoots voor de jaarrekening de spelregels met de raad af te spreken en te overwegen om de financiële verordening alsnog aan te passen. Tot slot adviseren wij voor de toekomst om tussentijds te rapporteren aan de gemeenteraad over de rechtmatigheid. Enerzijds om eventuele afwijkingen (bijvoorbeeld bij de aanbestedingsrechtmatigheid) te kwantificeren en te rapporteren, anderzijds om tussentijds een algehele conclusie te trekken over de rechtmatigheid.		

3.2 Uitvoering verbijzonderde interne controle

Uitvoering verbijzonderde interne controle		Prioriteitstelling	Laag
Verbijzonderde interne controle	Bevinding		
	De verbijzonderde interne controle (VIC) vindt plaats in aanvulling op de interne controles die binnen de processen worden uitgevoerd en dient ter vaststelling van het effectief en efficiënt functioneren van deze processen en interne controles. Daarnaast is de uitvoering van de VIC een waarborg voor een getrouwe en rechtmatige totstandkoming van de financiële verantwoording. Voor 2023 is het VIC plan grondig herzien naar aanleiding van de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording. Wij vinden dat dit plan een goede basis is en constateren dat de werkzaamheden op een deugdelijke wijze worden uitgevoerd. Wij vinden dat de organisatie het afgelopen jaar goede stappen heeft gezet ten aanzien van de uitvoering van de verbijzonderde interne controle. Om de uitvoering van de verbijzonderde interne controle verder te verbeteren hebben wij nog enkele adviezen: • De selectiewijze voor deelwaarnemingen is risicogericht ingestoken. Naast het uitvoeren van deelwaarnemingen adviseren wij om gebruik te maken van data analyse (zoals bankanalyse, analyse autorisaties inkoopfacturen, analyse logging crediteurenstamgegevens etc.). Met dergelijke analyses kunnen de geldstromen integraal worden gecontroleerd. Hierdoor kan het aantal werkzaamheden ten aanzien van de deelwaarnemingen in omvang afnemen en kan de interne controle efficiënter worden uitgevoerd. • Naar aanleiding van de uitgevoerde werkzaamheden wordt gerapporteerd per proces aan de verantwoordelijk manager. Daarnaast wordt per kwartaal gerapporteerd over de belangrijkste bevindingen uit de VIC in de managementrapportage aan het directie managers overleg (DMO). In het kader van de rechtmatigheidsverantwoording lijkt het ons verstandig om conclusies ten aanzien van de rechtmatigheid per kwartaal op te nemen in de rapportage aan het DMO in plaats van enkel te rapporteren over afwijkingen. Dit helpt om tussentijds iets te zeggen over de rechtmatigheid (zie tevens bevinding 3.1).		

3.3 Fiscale beheersing

Fiscale beheersing		Prioriteitstelling	Middel
Verbijzonderde interne controle	Bevinding		
	Het fiscale karakter van een lokale overheidsinstantie is – in tegenstelling tot het reguliere bedrijfsleven – vaak onderhevig aan complexe vraagstukken en veranderingen. De gemeente loopt hierdoor inherent een groter risico op foutieve aangiftes, met name bij omzetbelasting en vennootschapsbelasting.		
	Uw gemeente heeft om de risico's te beheersen processen ingericht die de totstandkoming van een juiste aangifte moeten waarborgen en maakt – indien nodig – gebruik van externe specialisten. Het bestaande covenant Horizontaal Toezicht met de belastingdienst wordt vernieuwd en wordt naar verwachting einde van het jaar definitief. Hiervoor heeft de organisatie in 2023 een Tax Control Framework (TCF) uitgewerkt. Ondanks de aanwezigheid van een Tax Control Framework constateren wij op basis van onze eigen observaties diverse verbeterpunten, vooral op het gebied van BTW labeling en juistheid van het mengpercentage. Wij hebben u hierover in een aparte rapportage geïnformeerd. De potentiële financiële impact lijkt voorsnog gering te zijn. Wij adviseren op korte termijn aan de slag te gaan met het opvolgen van deze punten, de financiële consequenties in beeld te brengen en eventuele correcties door te voeren.		

3.4 Optimalisatie inkoopproces

Optimalisatie inkoopproces		Prioriteitstelling	Laag
Inkoop en aanbesteding	Bevinding		
	De inkoop van goederen, diensten en werken is een van de belangrijkste financiële stromen binnen de gemeente Gemert-Bakel. In een goed georganiseerd inkoopproces zijn de volgende zaken van cruciaal belang: • Gedegen contractbeheer (signalering aflopende contracten etc.) vanuit een volledige contractregistratie, en; • Het structureel toepassen van een inkoopstrategie bij de start van een inkoop om de inkoopprocedure te bepalen en vast te stellen of er voldoende budget beschikbaar is. Vanaf 2024 wordt het drempelbedrag voor het schrijven van een inkoopstrategie verhoogd naar € 10.000. Contractenregistratie vindt hoofdzakelijk decentraal plaats binnen de organisatie. Er is geen centrale bewaking op de volledigheid van het contractregister, behalve op de belangrijkste contracten tijdens de uitvoering van de inkoopanalyse door de VIC functie. Wij hebben geconstateerd dat niet alle contracten zijn opgenomen in het contractenregister. Hiermee loopt uw organisatie het risico dat aflopende contracten en / of benodigde verlengingen niet tijdig in beeld zijn, met mogelijke aanbestedingsonrechtmatigheden als gevolg. Wij adviseren om de contractregistratie en het contractbeheer verder te professionaliseren en daarbij het proces zodanig in te richten dat bij een inkoop het contractenregister verplicht gevuld moet worden. Wij hebben overigens begrepen dat de invoering van een nieuw contractbeheer proces op de planning staat voor 2024. Het toepassen van inkoopstrategieën wordt - evenals in voorgaande jaren - niet consistent toegepast. Overigens wordt dit ook niet afgedwongen door het systeem. Wij begrijpen dat in 2024 een aanbesteding wordt opgestart voor een nieuw financieel pakket. Ons advies is om bij de inrichting na te gaan of het opnemen van de inkoopstrategieën kan worden afgedwongen in het systeem.		

3.5 Prestatieverklaringen / autorisatie inkoopfacturen

Prestatieverklaringen / autorisatie inkoopfacturen		Prioriteitstelling	Laag
Inkoop en aanbesteding	Bevinding		
	Een prestatieverklaring is een bewijsstuk voor de levering van een prestatie die aan een ontvangen factuur ten grondslag ligt. Door voorafgaand aan het goedkeuren van een factuur aan de hand van een prestatieverklaring vast te stellen dat de gefactureerde prestatie ook daadwerkelijk geleverd is wordt voorkomen dat facturen worden betaald zonder dat de prestatie is geleverd. Onvoldoende onderbouwing van de prestatie leidt tot een verhoogd risico op onrechtmatige inkopen en betalingen. Wij zijn van mening dat prestatieverklaringen een doelmatig middel vormen in het kader van interne controle op de rechtmatige besteding van budgetten en de voorkoming van fraude. Iedere inkoopfactuur wordt binnen uw gemeente door een budgethouder en budgetverantwoordelijke geautoriseerd. Op basis van de budgetregeling hebben deze medewerkers de instructie gekregen om bij inkopen groter dan € 25.000 bij de prestatievastlegging in Key2financiën een bewijsstuk op te nemen. Hierbij zijn bepaalde categorieën inkopen uitgesloten, zoals subsidies, kosten elektriciteit etc. Wij hebben kennis genomen van de VIC werkzaamheden, hieruit blijkt dat vastlegging van de prestatieverklaring steeds beter wordt opgevolgd binnen de organisatie. In enkele gevallen ontbreekt de prestatieverklaring echter nog. In het geval dat prestatieverklaringen niet aanwezig zijn adviseren wij hierover eenduidige conclusies te trekken en de gevolgen hiervan voor de rechtmatigheid en getrouwheid te bepalen. Wij begrijpen dat in 2024 een aanbesteding wordt opgestart voor een nieuw financieel pakket. Ons advies is om bij inrichting na te gaan of de instructies voor het opnemen van een prestatieverklaring kunnen worden afgedwongen in het systeem.		

3.6 Subsidieproces

Subsidieproces		Prioriteitstelling	Laag
Voldoen aan termijnen	Bevinding		
	In de algemene subsidieverordening zijn termijnen opgenomen voor onder andere het toekennen van subsidies en het vaststellen van subsidies door de gemeente. Wij hebben geconstateerd dat – in tegenstelling tot voorgaande jaren – de termijn voor het vaststellen van de (professionele) subsidies over 2022 niet wordt behaald.		
Beoordeling subsidies	Wij adviseren om in lijn met de subsidieverordening te handelen en de nog niet vastgestelde subsidies alsnog vast te stellen. Het opstellen en vervolgens monitoren van een centraal overzicht van alle toegekende en daarna vastgestelde subsidies kan hierbij helpen.		
	In het subsidieproces is opgenomen dat de inhoudelijke beoordeling van de verantwoording bij het vaststellen van de subsidie wordt uitgevoerd aan de hand van een checklist voor vaststelling. Met deze checklist wordt de subsidieverantwoording getoetst op de voor de beoordeling van belang zijnde punten. De checklist wordt door een tweede medewerker beoordeeld en ondertekend. Gezien de vaststelling over het boekjaar nog niet heeft plaatsgevonden is hierop nog geen VIC uitgevoerd. Wij hebben begrepen dat de subsidies nog voor het einde van dit jaar zullen worden vastgesteld. Wij verwachten dat hierop voor aanvang van de eindejaarscontrole een VIC wordt uitgevoerd.		

3.7 Bevoegdheden binnen het personeelsproces

Bevoegdheden binnen het personeelsproces		Prioriteitstelling	Laag
Personeel	Bevinding		
	Tijdens de interim-controle hebben wij de rechten in de salarisadministratie gecontroleerd. In het kader van onze controle gaan wij na wie mutaties in de salarisadministratie (aankomen van medewerkers, muteren van loongegevens, muteren van bankrekeningnummers etc.) door kan voeren.		
	Wij hebben geconstateerd dat vier medewerkers mutaties kunnen doorvoeren zonder dat hiervoor binnen het systeem een tweede autorisatie plaatsvindt. De controle hierop vindt buiten het systeem plaats. Hierdoor loopt de organisatie een verhoogd risico op frauduleus handelen en/of foutieve financiële verslaggeving als gevolg van ongeautoriseerde handelingen in het systeem.		
	Wij adviseren om nadere detailcontroles uit te voeren op de salarismutaties –en betalingen over het boekjaar om vast te stellen of functiedoorbreking heeft plaatsgevonden. Daarbij adviseren wij om deze detailcontroles onderdeel uit te laten maken van de verbijzonderde interne controle werkzaamheden. Overigens verwachten wij geen (materiële) onjuistheden in de loonmutaties en loonstroken.		
	Wij hebben begrepen dat momenteel een nieuw personeel –en salarisadministratie wordt geïmplementeerd. Wij adviseren hierbij om het proces tegen het licht te houden en na te gaan welke waarborgen binnen het systeem geïmplementeerd kunnen worden om het risico als gevolg van het doorbreken van functiescheiding te mitigeren.		

4. Aandachtspunten jaarrekening

Belangrijkste aandachtspunten voor de jaarrekening

Aanbestedings-rechtmatigheid	In het kader van de rechtmatigheidscontrole- en rechtmatigheidsverantwoording dienen de interne controlewerkzaamheden op inkopen en aanbestedingen primair gericht te zijn op het voldoen aan de Europese aanbestedingswetgeving. Hiertoe is door de organisatie een inkoop analyse tot en met augustus uitgevoerd. Tijdens de interim controle hebben wij kennis genomen van deze inkoopanalyse. Wij hebben daarnaast onze eigen controlewerkzaamheden hierop verricht. Op basis van deze controlewerkzaamheden zijn geen onrechtmatig aanbestede inkooptrajecten geconstateerd.
Verbonden partijen	In algemene zin adviseren wij alle (financiële) risico's bij gemeenschappelijke regelingen centraal te monitoren en onderdeel te maken van de eigen risico-inschatting als onderdeel van de weerstandscapaciteit binnen de jaarverantwoording 2023 (zoals reeds in de begroting is opgenomen).
Personele voorzieningen	Naar aanleiding van de jaarrekeningcontrole 2022 hebben wij geadviseerd om de totale financiële verplichting van alle soorten verlof in kaart te brengen en een beleid over de financiële verwerking van het openstaande verlof te maken. Dit in verband met de BBV wijziging om de aanspraken voor verlofsparen voortaan te waarderen in een voorziening. Momenteel wordt door de gemeente in beeld gebracht welke verplichtingen er zijn en welk beleid de gemeente wil voeren. Wij verwachten voor de start van de jaarrekeningcontrole een analyse van de verschillende verlofsoorten, inzicht in de financiële verplichting die hiermee samen hangen en de wijze van verwerken in de jaarrekening (voorziening, schulddpositie, niet uit balans blijkende verplichting).

4. Aandachtspunten jaarrekening

Belangrijkste aandachtspunten voor de jaarrekening

Grondexploitaties	In 2023 is de nieuwe nota grondbeleid vastgesteld, vooral omdat van faciliterend grondbeleid wordt overgegaan op een meer actief (dynamisch) grondbeleid. Dit heeft voor de waardering in de jaarrekening 2023 gevolgen: • De waardering van grondexploitaties geschiedde in het verleden tegen contante waarde. Vanaf boekjaar 2023 zal de waardering tegen nominale waarde (eindwaarde) geschieden. Dit betekent een toename van de verliesvoorziening. Tussentijds heeft de raad reeds besloten om, als gevolg van de gewijzigde waarderingssystematiek, € 762.000 toe te voegen aan de verliesvoorziening. • De nieuwe grondprijsmethodiek heeft gevolgen voor de toekomstige opbrengsten per exploitatie. De impact hiervan is momenteel nog niet bekend. Wij verwachten dat de impact per grondexploitatie van bovenstaande wijzigingen transparant wordt gerapporteerd. Daarnaast vragen wij aandacht voor: • De doorrekening van de verwachte kosten in de toekomst (rekening houdend met kostenstijgingen). • De juiste toepassing van de POC-methode voor de tussentijdse winstbepaling. • Status van de op derden te verhalen kosten, met name met betrekking tot Gemert-Smartpark. De kosten kunnen worden verhaald zodra de omgevingsvergunning aangevraagd wordt door de externe partij.
Golfbaan Stippelberg	Wij hebben begrepen dat er mogelijk een wijziging door wordt gevoerd in de doorbelasting van de rente naar de exploitant van Golfbaan Stippelberg (Beheerstichting Golfbaan Stippelberg). In dat kader vragen wij om voor aanvang van de eindejaarscontrole de verschillende posities en vooral de inbaarheid van de verschillende vorderingen ten aanzien van de Golfbaan te overwegen en de overweging hiervan op te nemen in een position paper. Hierbij dient rekening gehouden te worden met de gemaakte afspraken en geldende wet- en regelgeving (conform het BBV).

5. IT omgeving

IT omgeving

Onze
aanpak ten
aanzien van
IT

De taken op het gebied van ICT zijn belegd in het intergemeentelijk team tussen gemeente Laarbeek en gemeente Gemert-Bakel. Onze rol als accountant is primair gericht op het geven van een oordeel omtrent de jaarrekening. Wij betrekken in onze controle aanpak alleen die elementen van uw IT omgeving die invloed hebben op de totstandkoming van de jaarrekening, de onderliggende financiële processen en de kwaliteit van uw interne beheersing. Daarnaast beoordelen wij in algemene zin de betrouwbaarheid en continuïteit van uw geautomatiseerde gegevensverwerking. Dit betekent dat de volgende zaken zijn geïntegreerd in onze controle aanpak:

- Een focus op de relevante applicaties met financiële gegevens noodzakelijk voor de controle (zoals de financiële administratie, salarisadministratie etc.).
- De logische toegangsbeveiliging tot deze applicaties.
- Het toekennen van rollen en rechten binnen applicaties in lijn met benodigde functiescheiding in processen.
- De algehele IT maatregelen ten aanzien van deze applicaties voor zover zij een bijdrage leveren aan het mitigeren van risico's op onbeheerste wijzigingen van geautomatiseerde controles, ongeautoriseerde handelingen en de continuïteit van uw systemen.

Algemene
bevindingen

Op basis van onze interim controle constateren wij het volgende:

- Gemeente Gemert-Bakel is gestart met de migratie naar de Cloud. Op langere termijn is de wens om nagenoeg alle applicaties via clouddiensten af te nemen en voor het IT beheer gebruik maken van dienstverleners. Hierbij is het belangrijk dat erop wordt toegezien dat de afspraken met al deze leveranciers passen binnen uw eigen beleid en worden nageleefd (monitoren). Wij adviseren om de afspraken vast te leggen in een Service Level Agreement en de uitbestede taken te monitoren.
- Er zijn ons geen signalen van incidenten bekend die een rechtstreeks gevaar vormen voor de betrouwbaarheid van de continuïteit van uw systemen.
- Uw organisatie heeft een beleid en proces voor het melden van datalekken, de afwikkeling daarvan inclusief het melden aan betrokken en/of Autoriteit Persoonsgegevens. Tot heden zijn ons geen meldingen bekend waarvoor u als organisatie een financiële verplichting dient te vormen.
- Wij constateren dat een aantal projecten in tijd naar achteren zijn geschoven. Daarnaast zijn diverse projecten in uitvoering of op korte termijn gepland (bijvoorbeeld aanbesteding financiële administratie etc.).

5. IT omgeving

IT omgeving	
Informatie beveiliging	Tijdens de interim controle besteden wij aandacht aan het niveau van informatiebeveiliging en de rol van ENSIA (Eenduidige Normatiek Single Information Audit) hierin. In het kader van informatiebeveiliging melden wij het volgende: • Met ingang van 1 januari 2020 is de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) verplicht gesteld als basis voor het informatiebeveiligingsbeleid van de gemeente. • Een wezenlijk onderdeel van informatiebeveiliging betreft Multi Factor Authentication (MFA). Dit is de nieuwe standaard voor het veilig inloggen tot systemen en applicaties en is ingevoerd binnen de gemeente. • Voortdurende aandacht voor cyberaanvallen is in algemene zin van groot belang. Het belang van preventieve maatregelen, maar ook van een gedegen voorbereiding in het geval uw organisatie wordt getroffen kan niet genoeg worden benadrukt. • In lijn met het informatiebeveiligingsbeleid wordt detailinformatie ten aanzien van de beveiligingsinrichting beperkt weergegeven.
Beheer rollen en rechten binnen applicaties	Vanuit onze interim controle melden wij ten aanzien van dit punt het volgende: • De inrichting van rollen en rechten binnen applicaties in onze scope is in basis op orde. In het bijzonder hebben wij ingezoomd op de rechten binnen de financiële administratie en de salarisadministratie, zie ook bevinding 3.7. • Er zijn ons geen signalen bekend van ongeautoriseerde handelingen binnen deze applicaties; • Door het intergemeentelijk team wordt momenteel een periodieke interne toets op de actieve users uitgevoerd binnen verschillende applicaties (zoals het zaakstelsel, de financiële administratie en de salarisadministratie). Het toetsen van de rollen en rechten binnen deze applicaties is opgenomen in het intern controle plan (zie ook bevinding 3.2).

Smart decisions. Lasting value.